

SLOVO ODBORNÍKA

Poptávka po Srí Lance už jde zase nahoru

Strach českých cestovních kancelářů, že Srí Lanku budou moct po tsunami vymazat ze svých katalogů, je dávno pryč. Zájem sice není takový jako předtím, ale je. „Zahájili jsme propagační kampaň s inzercí a letáky a jsme až překvapeni, jak se mezi lidi vrací zájem o tsunami postiženou Srí Lanku,“ říká třeba ředitel cestovní kanceláře Marco Polo Jan Papež. Lidé se podle něj logicky ptají na stav hotelů a služeb, zajímají je přirozeně i hygienická rizika. „Není se čeho bát. Hotely na jihozápadním pobřeží – kam naši klienti především míří – jsou opravené, personál kompletní a už je všude dokonce vysázený nový trávník a pláže vyčištěné. Velmi úzce spolupracujeme s místní sítí hygienické služby, sledujeme zprávy státních orgánů a máme na místě svého delegáta. Tvrdím, že při cestě na Srí Lanku dnes není potřeba ani běžné očkování!“

POMOC

Sbírková konta českých nevládních humanitárních společností na pomoc obyvatelům jižní Asie:

ČESKÁ KATOLICKÁ CHARITA
číslo konta: 369-369369369/0800
variabilní symbol: 1071 – Indie, 1151 – Indonésie, 1711 – Srí Lanka

ADRA
číslo konta: 85558555/0300, variabilní symbol: 777, dárcovské SMS na číslo 87 777 ve tvaru DMS ASIE

ČLOVĚK V TÍSNI
SOS Srí Lanka, číslo konta: 991991991/0300
DMS Srí Lanka na číslo 87 777

ČESKÝ VÝBOR PRO UNICEF
číslo konta: 11771177/0300, var. symbol 800

MALTÉZSKÁ POMOC
Lázeňská 2, 118 00 Praha 1, číslo konta: 117 700/0300

→ kmeny palem s chuchvalci rezavého vázacího drátu. Spoušť, katastrofa. Na polízký stojí zhruba pětatřicetiletý muž. Sleduje pozorně bělochy vystupující z minibusu. Když je první z turistů na doslech, učiní polomarné gesto rukou kolem sebe a řekne: „Můj domov.“ A spouště kamer tisknou jeden záběr za druhým. Jakmile se ale turisté od něj odvrátí k odchodu, doběhne je ve svých gumových žabkách po rumišti a natáhne dlaň. „Pomozte mi.“ Do ruky míří bez zdráhání bankovku.

Kolem jsou i jiná zbořeníště. Živě se na nich pracuje – odklízí se hromady z rozvalených zdí zničeného nádraží, rovná se provizorní zalátání střechy plechem.

Vyhnání z ráje

Odpolední Indický oceán posílá na širokou písčnou pláž jednu vlnu za druhou. Deset metrů před dojezdem na písek se na každé po převalení zatřpytí bílostříbrná čepice. Voda má svých osmadvacet

stupňů, vzduch dvaatřicet. Jinak tvrdé rovníkové slunce překrývá bílý potrhávaný mrak. Idyla. Pláž na obě strany od letoviska Bentota má odhadem nějakých deset kilometrů. V plné sezóně, která je tu téměř celoročně, tu dříve nebyl vidět písek pod ručníky, lehátka a ploskami Němců, Švédů, Britů... Teď tu není nikdo!

Kilometry a kilometry prázdné, strojem několikrát do de-

FOTO: JAN RÝDL

tailu vyčištěné, uhrabané pláže. Jen zpoza jedné palmy vykukuje livrejovaná ostraha hotelu.

Hotely v pořádku

„Lanka, Sríííí Lankaaaa...“ zpívá jeden ze tří hudebníků. Dvě kytary a tlumený buben zpřijemňují za bankovku v ekvivalentu padesátikoruny večeri postaršímu německému páru. V naplno osvětleném večeradlu luxusního hotelu a s vonícím bufetovým stolem s dobrou dvacítkou různých jídel – teplých i studených – jsou tu Němci jediní, kdo tu sedí a jedí. Žádný jiný host už dnes nepřijde.

Generální manažer hotelu The Beach v Negombu pan Hyacinth Gudawardena přísným pohledem obhlíží personál. Všechny stoly jsou nazdobené, sklenice vyrovnané, ubrousky naškrobené. „Veškeré škody – a tady nebyly nijak velké – jsme měli opravené během několika málo týdnů. Celý servis je k dispozici v původním rozsahu a kvalitě,“ hlásí. Sezóna ještě není ztracena.

Od rozjezdových ranvejí v Evropě se začala opět odlepovat letadla s turisty mířícími na letiště v hlavním městě Colombu. To je odsud slabou dvacítkou kilometrů...

Nedávejte peníze naší vládě!

Kdo by hledal na Srí Lance tváře zruzněné hrůzou a neštěstím, jak dodnes běží v tele-

vizi zároveň s čísly bankovních kont, měl by už hodně těžký úkol. Srílančané se už bez výčitek smejí, peláší svými tříkolými tuktuky v dopravním mumraji všude sem a tam a pracují na opravách svých domků. Obchody, kde to jen jde, jsou otevřené. Včetně klimatizovaných samoobsluh i dost ušmudlaných „chinese fast food“ po cestě. Jednotná trika a kšiltovky dobrovolných pomocníků s americkými, švýcarskými nebo britskými symboly jsou vidět podstatně častěji než těžká technika. Většina silnic i postranních uliček už běžně žije. Stanové městečka se stávají samozřejmostí.

Skutečnou přímou připomínkou hrůz z moře jsou kromě rozvalin jediné fronty na vládní potravinovou pomoc. Nejsou ani příliš dlouhé, ani nijak zvlášť hašteřivé. Na rodinu a den se fasuje úředně stanovený kilogram suché rýže. „Místní už neudivuje, že v každém kilovém pytlíku rýže je nějakých 200 gramů písku...“ říká skoro klidně průvodce Dudley. O vládě ostrova mluví jako o nenapravitelně zkorumpované a samostatně hospodařící privilegované skupině obyvatelstva. Dudley říká otevřeně: „Nedávejte žádné peníze naší vládě, nic z toho se mezi lidi nedostane! Buď přímo sami něco pro lidi kupte, něco, co skutečně potřebují, nebo ještě lépe: přivezte turisty.“

JAN RÝDL